

Čís. 11454.

»Osobami, které jsou pod zvláštní ochranou zákona« ve smyslu § 45 zákona o základních ustanoveních soudního řízení nesporného ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n., jest rozuměti osoby, uvedené v §§ 21, 22 a 269 a následujících občanského zákona.

(Rozh. ze dne 5. března 1932, R I 33/32.)

Ve věci vydání nájemného složeného k soudu nájemníky pro Annu D-ovou nebo Marii B-ovou, mezi nimiž bylo sporné vlastnictví k domu, předložil prvý soud podle § 45 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. nejvyššímu soudu usnesení rekursního soudu.

Nejvyšší soud vrátil spisy okresnímu soudu, ježto nejde o případ, ve kterém nejvyšší soud jest podle § 45 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. povolán rozhodovati, neboť ani nájemníci složivší činži do soudního uschování ani osoby, pro něž se složení stalo, nejsou osobami, které jsou pod zvláštní ochranou zákona; není jí však ani stát, který patrně má soud na mysli. Osobami pod zvláštní ochranou zákona rozuměti jest osoby uvedené v §§ 21, 22 a 269 a následujících obecného občanského zákona.

Čís. 11455.

Nelze mluvit o »nezákonnosti« ve smyslu § 46 (2) zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n., o základních ustanoveních soudního řízení nesporného, kde zákon nemá přesné ustanovení, nýbrž vytyčuje jen určité zásady a směrnice, přenechávaje jinak volnému soudcovskému uvážení, jaké opatření pokládá za účelné.

Vůdčí zásadou při řešení otázky, u koho mají býti manželské děti vychovávány, jest jen jejich zájem a prospěch, i tělesný i mravní, ať jsou na živu oba rodiče, nebo jen jeden z nich.

(Rozh. ze dne 5. března 1932, R I 37/32.)

Soud první stolice ponechal nedospělé manželské děti ve výživě a výchově mateřské báby dětí. Rekursní soud k rekursu manželského otce napadené usnesení potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl otcovu dovolacímu rekursu.

Důvody:

Proti rozhodnutí rekursního soudu, jímž bylo potvrzeno usnesení prvního soudu, jest podle druhého odstavce § 46 zákona ze dne 19. června 1931, čís. 100 sb. z. a n. přípustný dovolací rekurs jen pro nezákonnost, zřejmý rozpor se spisy nebo pro zmatečnost. Zřejmý rozpor

se spisy dovolací rekurs ani nedoličuje. Nezákonnost vidí stěžovatel v tom, že mu nižší soudy jako manželskému otci za trvání moci otcovské odpírají nezletilé jeho děti, ponechávající je ve výživě a výchově u mateřské báby. Tohoto rekursního důvodu tu však není. Vůdčí zásadou při řešení otázky, u koho mají býti manželské děti vychovávány, jest jen jejich zájem a prospěch, i tělesný i mravní, ať jsou na živu oba rodiče, nebo jen jeden z nich. Tato zásada vyplývá zejména z §§ 142 a 178 obč. zák. Není však předpisu, který by dával manželskému otci bezvýhradné právo na vydání a výchovu dětí, jak míní stěžovatel. Platí to v souzeném případě tím spíše, an otec, nemaje vlastní domácnost, chce dáti děti do výchovy svým rodičům, takže tu jde jen o posuzování poměrů jednak u mateřské báby, kde děti dosud byly a jsou, jednak u otcovských rodičů, kam by měly přijíti. Stěžovatel marně poukazuje na předpisy §§ 143 a 145 obč. zák. Poslední z nich se sem vůbec nehodí a z prvního předpisu nelze bezvýhradné právo otcovo na děti vyvoditi. Práva otcova, plynoucí jinak z moci otcovské, nejsou tímto opatřením dotčena. Bylo již řečeno, že rozhoduje jen zájem dětí. Nelze mluvit o »nezákonosti«, kde zákon nemá přesného ustanovení, nýbrž vytyčuje jen určité zásady a směrnice, přenechávaje jinak volnému soudcovskému uvážení, jaké opatření — hledíc ke zjištěným skutečnostem a k vyšetřeným poměrům — pokládá za účelné, by prospěch a blaho dětí neutrpěly újmy. Tuto soudcovskou úvahu nemůže nejvyšší soud při souhlasných rozhodnutích nižších soudů přezkoumávat, protože nejde o nezákonnost, nýbrž mohlo by jíti nanejvýše jen o nesprávné právní posouzení neb o nevhodné opatření, kteréž jsou sice důvody řádného dovolacího rekursu podle §§ 42 a 46 (1) zákona č. 100/1931 sb. z. a n., ale nikoli mimořádného dovolacího rekursu podle § 46 (2) cit. zák.

Čís. 11456.

Vede-li se exekuce na dlužníkův nárok na povinný díl, musí býti v návrhu (§ 54 č. 3 ex. ř.) uvedeno, že jest tu nepominutelný dědic, který má nárok na povinný díl, ježto ho zůstavitel neobmyslil v poslední vůli tímto dílem vůbec aneb ho obmyslil jen nedostatečně. Tomuto požadavku nevyhovuje exekuční návrh, v němž jest uvedeno, že zůstavitel zemřel bez zanechání poslední vůle.

(Rozh. ze dne 5. března 1932, R I 47/32.)

Vymáhající věřitel navrhl k vydobytí peněžité pohledávky povolení exekuce zabavením dědického nároku ze zákona příslušejícího dlužníku jako synu zůstavitele, jakož i nároku dlužníka na povinný díl příslušející mu jako nepominutelnému dědici zůstavitele. Soud prvního stáda exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh zamítl. Důvody: Podle § 448 obč. zák. může sice býti zástavou každá věc, která jest předmětem obchodu, a jest proto i dědický podíl řaditi k »věcem« toho druhu, poněvadž může býti prodán (§§ 1278, 1065 obč. zák.), avšak nabytí zástavního práva k dědickému podílu překáží zvláštní předpis